

από το χωριό, κοντά σ' ένα δασάκι. Σε λίγο τα φώτα έσβυσαν και 4 μέλη των δυνάμεων ασφαλείας με μπογιατισμένα πρόσωπα μπήκαν στο χωριό και συνέλαβαν τον Μαθαίο Ιωάννου Πίκη, 20 χρόνων, και τον τράβηξαν συρτό στο έδαφος προς ένα δασάκι, σε αρκετή απόσταση από το χωριό. Ο νεαρός εφώναζε και εσφύριζε κ' οι χωρικοί που βγήκαν προς αναζήτησή του τον βρήκαν δεμένο σ' ευκάλυπτο, ενώ μέλη των δυνάμεων ασφαλείας τον κτυπούσαν στο πρόσωπο. Στο μεταξύ στρατιώτες του είχαν αφαιρέσει το ρολόι και την ταυτότητα. Τέσσερις γυναίκες τότε επλησίασαν και με τη βοήθεια ενός σουγιά κατόρθωσαν να σώσουν τον δεσμώτη. Ενώ επέστρεφαν, οι στρατιώτες πήραν θέσεις και άρχισαν να πυροβολούν προς την κατεύθυνση του πλήθους που οπισθοχωρούσε και που βρισκόταν δυο-τρεις σκάλες μακριά. Κατά τη διάρκεια αυτόπτων ερρίφθησαν πάνω από 25 πυροβολισμοί. Οι κάτοικοι έτρεξαν αμέσως στα σπίτια τους και άρχισαν έρευνες για να διαπιστώσουν ποιοι τυχόν έπεσαν από τους δικούς τους. Όταν διεπιστάθη η απουσία των Λυκούρων και Τουμάζου οι 4 γυναίκες που απελευθέρωσαν τον Μαθαίο είπαν πως κατά την οπισθοχώρηση αντελήφθησαν αιμόφυρτο στο έδαφος των πρώτων. Όταν περί την 10η νυκτερινή ώρα οι κάτοικοι της κοινότητας εξήλθαν σε αναζήτηση των δυο συγχωριανών τους, οι δυνάμεις ασφαλείας επανήρχισαν τους πυροβολισμούς κατά του πλήθους. Οι κάτοικοι επέστρεψαν και πάλι σα σπίτια τους και ορισμένοι επέβησαν λεωφορείου και κατευθύνθηκαν στο Βαρώσι όπου και κατάγγειλαν τα γεγονότα στην αστυνομία.

Κατά την επιστροφή του λεωφορείου στο χωριό οι δυνάμεις ασφαλείας είπαν πως επιβάτες του πως δεν συνέβη τίποτε.

Στο μεταξύ έφθασαν στη σκηνή του δράματος στρατιωτικά αυτοκίνητα, οι δράστες αποχώρησαν κι' οι κάτοικοι της Αχερίτου ξαναβγήκαν σε αναζήτηση των Λυκούρων και Τουμάζου, βρήκαν όμως λίμνες αίματος μόνο και κάλυκες σφαιρών. Πληροφορία αναφέρει ότι τα πτώματα των δυο φονευθέντων σύρθηκαν από στρατιώτες προς το ύψωμα, και κατόπιν προς τον ευκάλυπτο όπου είχαν δέσει προηγουμένως τον Μαθαίο Ιωάννου.

Περί την 2η πρωινή, σήμερα, δυνάμεις ασφαλείας έφθασαν στο χωριό και παρέδωσαν στον Μαθαίο Ιωάννου την ταυτότητά του. Όταν ρωτήθηκαν για το ρολόι και το πορτοφόλι του, αξιωματικός της αστυνομίας απάντησε: «Είναι καιρός τώρα να ζητάτε ρολόι και πορτοφόλι;» Ο Μαθαίος κρατήθηκε και ανακρίθηκε ως τις 4 π.μ., οπότε αφέθηκε ελεύθερος να επιστρέψει στο σπίτι του.

Στο μεταξύ οι νεκροί έγινε γνωστό πως βρίσκονταν στο νεκροτομείο του Νοσοκομείου Αμμοχώστου, όπου προφανώς μετεφέρθησαν από τις δυνάμεις ασφαλείας. Συγκινητικές σκηνές εκτυλίχθησαν στον περίβολο του Νοσοκομείου σήμερα το πρωί, όταν οι δικοί των δυο νεκρών και όλοι γενικά οι χωριανοί τους που πήγαν εκεί πληροφορήθησαν την τραγική είδηση.

Οι νεκροί παραδόθηκαν στους δικούς τους κατά το μεσημέρι και η νεκρική πομπή κατευθύνθηκε στο χωριό μέσα σε συγκινητικώτατες εκδηλώσεις. Όλοι οι δρόμοι,

απ' όπου περνούσε η πομπή, ήταν στρωμένοι με μερσίνια. Όλο το χωριό πενθούσε μέσα σε μεσίστιες σημαίες, κατάρες για τους φονιάδες και λυγμούς.

Οι δυο νεομάρτυρες τάφηκαν με τιμές πρώων. Έκ μέρους της κοινότητας τους απεχαιρέτησε ο Γιάννης Χ" Παπαντώνη και εκ μέρους της ΠΕΟ Αμμοχώστου ο Ανδρέας Σπύρου. Έκ μέρους των λαϊκών οργανώσεων του χωριού είπε μερικά λόγια και κατέθεσε στέφανο ο Παν. Χριστοφή. Στις σορούς κατατέθηκαν άπειρα στεφάνια από οργανώσεις και άτομα.

Ο Λυκούρης είχε δυο αδελφούς και έξι αδελφές. Ο Τουμάζος ήταν πεντάρφανος, τυφλός και συντρεπέτο από τους χωριανούς.

Μεγάλη αγανάκτηση προκάλεσε στους κατοίκους η ολότελα διαστρεβλωμένη είδοση του Κυπριακού Ραδιοσταθμού για τα γεγονότα στο χωριό τους. Γι' αυτό ετοιμάζουν διάψευση προς τον Ραδιοσταθμό και διαμαρτυρίες προς τον Κυβερνήτη και την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η επίσημη ανακοίνωση για τα γεγονότα της Αχερίτου

[«Στις προσβάσεις του χωριού Αχερίτου της επαρχίας Αμμοχώστου, περίπολος των δυνάμεων ασφαλείας από τέσσερις άνδρες προσεγγίσθηκε ψεις από έναν άνδρα που έτρεξε πάνω της και άρχισε να φωνάζει. Αυτό συνέβη στη διάρκεια του κέρφου και έτσι ο άνδρας αυτός συνελήφθη. Λίγο αργότερα βγήκε έξω ένα μεγάλο πλήθος από το χωριό, υπολογιζόμενο σε 300 πρόσωπα. Το πλήθος περικύκλωσε την περίπολο και άρχισε να επιτίθεται εναντίον της με ράβδους και πέτρες. Επανειλημένες προσπάθειες για διάλυση του πλήθους απέτυχαν και οι χωρικοί απελύθηρωσαν τον συλληφθέντα. Ένας από τους αρχηγούς του πλήθους άρπαξε το στέρλιγκαν του υπεύθυνου της περιπόλου και προσπάθησε να το αποσπάσει. Ο υπεύθυνος της περιπόλου κρατήθηκε και σύρθηκε στο έδαφος ενώ το πλήθος των κλωτσούσε. Αυτός κατόρθωσε να διαφύγει και αφού είδε σαφώς ότι το πλήθος προσπαθούσε να πάρει τα όπλα της περιπόλου, έριξε ένα πυροβολισμό φονεύοντας τον άνδρα που επιτίθετο εναντίον του. Τότε το πλήθος επιτέθηκε και πάλιν και για να προστατεύσει τους άνδρες του, ο αρχηγός της περιπόλου τους διέταξε να πυροβολήσουν. Ύστερα απ' αυτό το πλήθος διαλύθηκε. Ένα δεύτερο πρόσωπο πληγώθηκε και εξέπνευσε στο νοσοκομείο Αμμοχώστου.»]

(Στο πιο πάνω άρθρο κρατήθηκε η γραφή της εποχής).

Κατά την ίδια χρονική περίοδο και συγκεκριμένα στις 13.12.1955, οι Άγγλοι κήρυξαν παράνομο το ΑΚΕΛ. Έθεσαν επίσης εκτός νόμου όλες τις αριστερές οργανώσεις. Απαγορεύτηκε επίσης η κυκλοφορία της εφημερίδας «ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ», που ήταν το εκφραστικό όργανο του ΑΚΕΛ, με αρχισυντάκτη τότε τον ποιητή Τεύκρο Ανθία.

Συνελήφθηκαν και οδηγήθηκαν στα κρατητήρια 115 στελέχων και παράγοντες της Αριστεράς. Ανάμεσά τους ήταν και οι συγχωριανοί μας Στυλιανός Χριστοφή Κκαμάς και ο Γιάννης Ιωάννου.

Αργότερα, στα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας -14.6.1962- ο Γιάννης Ιωάννου, Βοηθός Γενικός Γραμματέας τότε, της ΠΕΕΑ (Παγκύπριας Ένωσης Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών), δολοφονήθηκε στην Αχερίτου.

Η εφημερίδα «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» στις 15.6.1962 έγραφε σχετικά:

Στην Αχερίτου επίσης, τέσσερα χρόνια νωρίτερα, στις 30.5.1958, είχε φονευθεί ο Παναγιώτης Στυλιανού.

Έτσι παρουσίασε το γεγονός αυτό η εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ» στις 31.5.1958:

ΠΟΙΜΗΝ ΕΞ ΑΧΕΡΙΤΟΥ ΥΠΕΚΥΨΕΝ
ΕΙΣ ΤΡΑΥΜΑΤΑ ΕΚ ΚΤΥΠΗΜΑΤΩΝ

ΒΑΡΩΣΙΑ, 30 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Μετηνέχθη τὴν 8 π.μ.
δρόν τῆς πύλην εἰς τὸ Ναοσκο-
μεῖον Ἀμυρώσουν φέρων θανάσιμα
τραύματα εἰς την κεφαλήν καὶ εἰς
ὅλα μέρη τοῦ σώματός του δὲ
Ἀχειτού ποιῶν Παναγιώτης Στυ-
λιανὸς Ἀργοπάναιος, ἥλικις 39
ἔτων. Οὗτος ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύ-
ματά του τὴν 10 ἑσπερινὴν ὥραν.
Μετηνέχθη ἔπιστης εἰς τὸ αὐτὸν Ναο-
σκομεῖον καὶ ἡ αὐγύνεις του Εὖ
φέρουσα ἐλαρπότερα ταραύματα.

Κατά τάς πληροφορίας μας, δημήτερις ποιμὴν ἐπέστρεψεν ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ χωρίον. "Οταν ἔβασ-
εν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κουμπάρου
του Κωνσταντίνου Π. Κακοδήλη και
ἔνα συντρόπειλ μετ' αὐτοῦ, ὑπέστη
ἐπίθεσιν ὃποι τεσσάρων προσωπιδο-
φόρων, οἵτινες ἤσαν ἀπλικόμενοι με
πιστόλια και ρόπταια, και τὸν ἔλ-
λοκόπτησαν. Ή κατάστασις του ει-
λικά λίγοι οισθαρά. Ή οὐδέποτε τάχτη
Εὗσι, ήτις προσέτρεψεν εἰς τὴν οικ-
ήν του ἐπεισοδίου ἔδεχθη κτυπήμα-
τα διὰ ροτέλων και ἐτραυματίσθη
ἔλαφος.

Προσλήσει τοῦ Διοικητοῦ Ἀμυνώντων κ. Μουφτήζαντέ ἐπεικεφθῆσαν κατά τὴν δόν μ. μ. δραν τῆς σκηνῆς περὶ αὐτοῦ τῆς ἀντίπροσωποῦ τῶν ἑψηρίδων. "Αὐταῖς τῇ ἀφίεται τοῦ Διοικητοῦ διτυμικήν αὐτοκίνητον περιήθη τὸ χωρίον καὶ ἔκαλεσεν δόλους τοὺς ἄρρενας ἡλικίας 13 ἔτῶν καὶ ἀνα και συνεκτρόμμασι εἰς τὰν τλατεῖαν αὐτοῦ χωρίου, τρόδοι τοὺς ὄποις ὠ-
πίλησεν ὁ Διοικητής.

τος έδαρη, Α δέ αὐλίγυος αὐτοῖς ἡ
διαιτα προστέμπεν εἰς βοήθειαν του
έδαρη ἐπίστη. Ἀμφοτεροὶ μετεφέρ-
θησαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Βαρσο-
σίων. Ἡ κατάστασις τοῦ Στυλιανοῦ
εἶναι κρίσιμης. Ἐψ τὰς αὐλίγους
τούς δὲν εἶναι συναρπά. Οὗτος εἶναι
ἀριστερός.

Συμφώνως πρός συμπλήρωματικούς θνακούνεθεν, περιστέρω λεπτομέρης αποκούσκησης του Συλικανού κατέβειεν διτά τραχιάτα, διά τα δύοια ένομισετο άρχικώς διτά προλήψησαν από τα ραδούλιμους, έπρεπε νήσουσαν από αίχμηρο δρυγανού.

Ο ΤΖΕΛΑΔ ΜΠΑΓΙΑΡ
ΕΔΕΧΘ ΤΟΥΣ ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ
ΚΑΙ ΝΤΕΝΚΝΤΑΣ

АГКУРА, 30 Майоу

Ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας κ. Τζελά Μπαγιάρ εξέθη την έσπερην της χρέως τους κ. κ. Φαζίλ Κιουστάκην. Πρόεδρος της Ένωσης Κύρρων Τουρκικής κοινότητος, καθώς Ράφιο Μπενιάτας. Πρόεδρος της Ένωσης Ηήμαρ "Οικουμενικής των Τουρκών" δρυγανώσεων. Οιδοι Εβραίων την Κυριακήν έντασθα και έσχον ανυπόμιλα με τον Γενικόν Γραμματεάν του Υπουργείου των Εξωτερικών της Τουρκίας κ. "Εσεμπέλ", διπλωτός, μετά την επισκεψην των σημετέρων, εξέθη τόν έν "Αγκυρα Πρεσβετή της Μεγάλης Βρεττανίας Σερ Τζέιμς Μπούκερ.

Ἐνῷ ἐξελόσοντα αἱ συνομιδίαι
αὐτοῖς. Ἡ Ἐνωὶς τῶν Τούρκων
εἰς τὴν ὑπένθυσην εἰς Λονδίνον
πλευργόφυτο διαμερίσια, κατὰ
τὴν προσκήνην ὑπὸ τῆς Ἀγγλικα-
νῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου
Μακαρίου να μετεβῇ εἰς Λονδί-
νον. Ἡ ἐν Δόγψῃ Ἐνωὶς ὑπορε-
ύσαι οἱ μονοὶ τὴν διχόνων τῆς
Κύπρου δέκται.

* * *
Ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐπεισόδιον ξε-
ρῆσθαι τὸ δύσλεγχον δημοκράτην.

εβούτι το ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν :
«Τὴν πρώταν τῆς χθές εἰς τὸ χω-
ρίον Ἀχεΐτον, Ἀμυνοχώστου ὅ 37ε-
της Παναγίωτης Παναγιώτης Στυλι-
ανοῦ ὑπέστη ἕτεροι ὥρα πρωστι-
δοφόρων ἔωθι τῆς οἰκίας του. Οι-

Στην Αχερίτου επίσης, στις 17/11/1956, πυροβολήθηκε και σκοτώθηκε σε καφενείο του χωριού ο Αναστάσης Νικολάου Καλόρροος.

ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΤΑΡΑХΕΣ 1963-1967

Από τα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Ανεξαρτησίας, άρχισαν κιόλας να φαίνονται τα πρώτα σημάδια των δεινών που θα ακολουθούσαν...

Το Χειμώνα του 1963-64 άρχισε η αποχώρηση των τουρκοκυπρίων από τις διάφορες υπηρεσίες, ύστερα από τις ταραχές που ξεκίνησαν στη Λευκωσία και γενικεύτικαν σ' όλη την Κύπρο.

Πολλοί εθελοντές από την Αχερίτου, την Άχνα, την Καλοψίδα και το Αυγόρου, είχαν ως κέντρο τον Αστυνομικό Σταθμό Άχνας, για να δώσουν οποιαδήποτε βοήθεια στις νόμιμες αστυνομικές δυνάμεις της Δημοκρατίας.

Το Καλοκαίρι του 1964, όλοι σχεδόν οι συγχωριανοί μας από 20 ως 50 περίπου ετών, κατατάγηκαν ως εθελοντές και είχαν εντατική στρατιωτική εκπαίδευση για ένα μήνα, στο χωριό Σωτήρα, από τους πρώτους Ελλαδίτες εκπαιδευτές, που έφθασαν τότε στην Κύπρο.

Αυτή η Διμοιρία στρατολογήθηκε το Χειμώνα του 1967, στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λουκά, για απόκρουση της από τότε απειλούμενης τουρκικής εισβολής και τον Ιούλιο του 1974 συμμετείχε στην εκκαθάριση της τουρκικής συνοικίας «ΣΑΚΚΑΡΙΑ» στην Αμμόχωστο...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΩΣ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ 1960-1974

Όλη αυτή η περίοδος σημαδεύεται από σημαντικά έργα και γεγονότα και θα μπορούσε εύστοχα να χαρακτηριστεί ως περίοδος αναγέννησης και αναδημιουργίας του χωριού. Παραθέτω μόνο μερικά από τα σημεία αλλαγής, για τα οποία γίνεται εκτενέστερη αναφορά σε άλλες σελίδες:

Οι δρόμοι του χωριού που ήταν σε πρωτόγονη κατάσταση ασφαλτοστρώθηκαν όλοι. Το χειμώνα ήταν όλο λάσπες και η διάβαση προβληματική.

Το νερό διακλαδώθηκε στις γειτονιές στην αρχή, με πολλές βρύσες και στη συνέχεια δημιουργήθηκαν νέα υδραγωγεία και το νερό μπήκε στις αυλές και στα σπίτια.

Εγκαταστάθηκε για πρώτη φορά Κοινοτικό Τηλέφωνο στο κέντρο του χωριού, παλιάς τεχνολογίας με περιστρεφόμενο μοχλό και η σύνδεση γινόταν μόνο με το τηλεφωνικό κέντρο. Υπεύθυνος ήταν ο καφετζής και όποιο συγχωριανό μας ζητούσαν, αυτός ήταν υπόχρεος να πάει να τον φωνάξει.

Κτίστηκε νέο, σύγχρονο Δημοτικό Σχολείο με κήπους, αθλητικούς χώρους και εξοπλισμένο με τα απαιτούμενα μέσα. Λειτουργούσε ακόμα και ιδιωτικός παιδοκομικός σταθμός.

Τα Συνεργατικά Ιδρύματα απόκτησαν ιδιόκτητα οικήματα και αποθήκες για την πληρέστερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Τα καφενεία εκσυγχρονίστηκαν και εξοπλίστηκαν και με τις πρώτες τηλεοράσεις, που λειτουργούσαν μόνο μερικές ώρες νωρίς το βράδυ. Μετέδιδε μόνο το PIK.

Ο πλεκτρισμός ήταν ο σημαντικότερος παράγοντας αλλαγής σε όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής των κατοίκων και τώρα μπορούσαν και αυτοί να ευεργετούνται.

Ο Κινηματογράφος του χωριού, ήταν ο χώρος συνάντησης και τακτικής εξόδου του κόσμου, που απολάμβανε τα διάφορα έργα της εποχής, χωρίς πολλές απαιτήσεις.

Τα Εθνικόφρονα Σωματεία και οι Λαικές Οργανώσεις ήταν και χώροι αθλητισμού και πολιτισμού. Είχαν τις αντίστοιχες ποδοσφαιρικές ομάδες «ΟΛΥΜΠΟΣ» και «ΔΥΝΑΜΟ» και διοργάνωναν όχι μόνο αθλητικές, αλλά και θεατρικές και χορευτικές εκδηλώσεις με καλλιτεχνικά συγκροτήματα.

Υπήρχε εργασία και απασχόληση για όλους. Όσοι δεν ασχολούνταν με τη γεωργία και τη κτηνοτροφία, δούλευαν στο Βαρώσι ως εργάτες, τεχνίτες και υπάλληλοι και αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη ραγδαία άνοδο του Βιοτικού επιπέδου του κόσμου.

Σημαντική κοινωνική αλλαγή ήταν η καθολική πια φοίτηση των παιδιών στη Μέση Εκπαίδευση και δειλά δειλά στην Ανώτερη, κυρίως στα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και Αγγλίας.

Η καθημερινή με συχνά δρομολόγια λεωφορείων σύνδεση του χωριού με το Βαρώσι, ήταν επίσης σημαντικός παράγοντας προόδου. Τα ιδιωτικά αυτοκίνητα αυξήθηκαν σημαντικά και συνέβαλλαν στην ευκολότερη διακίνηση του κόσμου.

Υπήρχαν βέβαια και τα αρνητικά σημεία, όπως ήταν η παρουσία των κοπαδιών με πολλές εκατοντάδες πρόβατα μέσα στο χωριό, κατά τους χειμερινούς μήνες. Έγινε ο σχεδιασμός για τη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής, αλλά ποτέ δεν τέλειωσε...

Ασιερίτου – Ο μικρόκοσμος του χωριού – Μια κοινωνία αυτάρκης. Δεν της έλειπε τίποτε. Κι όμως όταν την πρωτείδια και την περπάτησα κατεχόμενη, είχα την αίσθηση ότι μπορούσε να χωρέσει στην αγκαλιά μου. Ασιερίτου – μικρή, φτωχή και κουρσεμένη. Είναι εκεί και καρτερά, πάντα γλυκιά κι' αγαπημένη.